

POKROK ZÁPADU

State Historical Society N S U

Založen 1871.—Ročník VII.

OMAHA, NEBB., V ÚTERÝ DNE 23. KVĚTNA 1899.

Dvojtýdenníku: Ročník VII. číslo 72.

Z BOJIŠTĚ FILIPÍNSKÉHO.

Nebrasský pluk odvolán byl z bitovní čáry.

Povstalcům nabídnuty určité podmínky.

Dva civilní a dva vojašští komisaři filipínské, ustanovení spolu s třemi občany manilskými ku vyjednávání o mír, dorazili do Manily po osmé hodině v pátek ráno. Nepřednesli ničeho nového a stále jenom chtěl přiměti až do svolání filipínského kongresu. Gen. Otis rozhodně žádost tuto odmítl. Komisaři praví, že nemožno vésti žádné samostatné vyjednávání a že musejí o každém kroku podávat zprávu Aguinaldovi.

Povstalecký generál Luna činí zoufalé pokusy, aby zabránil styk vzdělaných Filipinců s Američany a dokonce zatknouti dá dva vynikající úředníky, Encanimo a Herriera, kteří chtěli se odebrat do San Isidoro. Snaha jeho nebude však mti žádného důležitějšího výsledku, neboť domorodci začínají už všeobecně nahlížeti, že zápas proti Američanům jest marš.

Generál Funston ustanoven byl velitelem druhé divise na místo gen. Wheatona.

Komise, sestávající z plukovníka Frenche, majora Cabella a kapitána Randolpha, vyslána byla do Batavia za účelem vyšetřování method, jakých používají Evropané ku ochraně zdraví vojska.

Posledně oznámil generál Otis, že desátník Henry Langford z 22. pěšího pluku byl zabit a pět vojáků poraněno.

Nebrasský pluk odebral se v sobotu ze San Fernando do Calumpitu na 30 denní odpočinek. Čítá všeho vřady asi 300 osmahledých a zmnožených vojáků. Někteří klestí následkem vedra, ale když sedali v Calumpitu do vlaku, kterýž je měl odvézt do Manily, jásali všichni jako školáci, k čemuž podobně odpovídali dobrovolníci z ostatních pluků, kteří přišli se s nimi rozloučit. Jak nebrasský pluk profíl, seznať lze z toho, že dvě setniny scvrkly se na pouhé čety.

Výprava majora Kobbea, jež sloučiti se má s oddílem Lawtonovým, obsadila osadu Arayat, asi sedm mil za Candabon, na Rio Grande, po jejíž toku postupovala. Nenašla žádných povstalců a Pangangové podél řeky chovají se přátelsky. V pátek zaujal major Kobbe vesnici Santana, odkud kděs s bílou vlajkou vyšel výpravě vsťíc. Ve vesničkách San Nicolas a Santiago, odkud povstalcí, počtem 200, couvli, uvítání byli Američané blaholem [kostelních zvonů a bábiliví domorodci, kteří přehli před vojskem našim začali se vraceti zpět.

Prof. Schurmann, s dorozumělým prezidentovým, nabídl komisařům filipínským následující způsob vlády na souostroví, vzdalili se povstalcí a zbraně vydají Američanům:

Generální guvernér, ustanovený prezidentem; kabinet, ustanovený generálním guvernérem; vrchní soudcové ustanoveni budou prezidentem; náčelníci odborů budou buď Filipinci, neb Američané, aneb úřady tyto budou mezi ně co nejvíce možno stejnoměrně rozděleny; poradní sbor, jehož členové voleni budou lidem, způsobem hlasování, kterýž bude později pečlivě sestaven. Podmínky tyto podány byly Filipincům písemně a ke konci ujišťování jsou domorodci, že prezident upřímě projeví se zastavení krveprolití a že míra sebesprávy filipínské bude neustále rozšiřována.

Povstaleckým náčelníkům líbí se dosti tyto podmínky kapitulace, ale bojí se, že Američané slovo své zruší, jako to Španělové dělali. Tak na příklad gen. del Pilar pravil: "Povstalcí touží po vzdání se, ale chtějí napřed nějaké ujištění, že vůdcové povstání nebudou popraveni a záruku, že Američané uskrtnou všechny sliby obsažené v proslávané." Po dnešním poradě navštívil filipínské komisaři všechny americké bitevní lodě, načež pozvání budou k hostině komisaři americkými.

Gen. Otis oznámil včera odboru

války, že major Kobbe odčlil již spojení s oddílem Lawtonovým a že armáda povstalecká kvapem se rozpadává. Nanejvýše zbylo prý asi 11,000 bojovníků a z těch mnozí mají ručnice porouchané. V posledních dnech zemřelo v nemocnicích osm vojínů. Mezi nimi je též poručík Frank Hassourek z 17. pěšího pluku, jenž před válkou byl jedním z redaktorů německého denníku Volksblatt v Cincinnati.

NOVÉ ZPRÁVY DOMÁCÍ.

POLITICKÉ.

Z Washingtonu.

† Z nařízení poštovního odboru zřízena bude v Cedar Rapids, Ia., poboční stanice, jež známa bude jako West Side (západní strana).

† Vládním lodím, používaným ku dopravě vojska, dostalo se zvláštní vlajky. Je to trikolóra, s bílými, červenými a modrými pruhy a na bílém poli nalezá se znak odboru bytovatel'ského — kolo s orlem, přes něž skřížen jest meč a klíč.

† Odbor války vyjadřuje naději, že ve dvou měsících nebude žádných dobrovolníků na Filipínách. Vládní parníky Sherman, Grant a Sheridan vyplují s pravidelným vojskem do Manily v několika dnech a v krátkce následovány budou ostatními loděmi, jež určeny jsou pro převoz dobrovolníků.

† President McKinley vrátil se s družinou svojí z výletu z Hot Springs, Va. o půl šesté v sobotu večer. Prázdniny velmi mu prospěly a tu s novou chutí ujal se obtížných povinností úřadu svého. Na cestě k domovu pozdravován byl nadšeně v mnohých osadách, jež byly v letech šedesátých baštami konfederace.

† Generální poštovník Smith obdržel zajímavou zprávu o poštovním zřízení na ostrově Celu ve skupině Filipínských. Až dosud každé město, neb spíše vesnice, má svého předsedu a tyž jest zároveň poštovníkem. Každý občan nucen jest zákonek konati do roka patnáct dní poštovní služby, totiž rozváděti dopisy mezi určitými body. Na ostrově jest celkem osm poštovních dráh.

† Republikánský kongresní výbor, kterýž konal porady v Atlantic City ohledně opravy oběhové měny, učinil prý tato doporučení: Vyplácení všech závazků vlády zlatem na požádání. — Grýnbeaky, jednou vyměněné za zlatu, mají býti vydány opět jenom pouze za zlatu. — Dovolání národním bankám, vydávati bankovky v plném obnosu vládních dluhopisů uloupených v pokladně, na místě dosavadních 90 procent. — Snížení nejmenšího základního kapitálu pro národní banky s \$50,000 na \$25,000.

† Ve své snaze, rekrutovati pro loďstvo mladé lidi ze západu, odbor námořnictva zavěstí hodlá zařizovat novinky. Přístí měsíc vyšle odvodního důstojníka na západ s nařízením, aby vybral asi 350 nováčků pro službu námořní. Všichni poslání budou na pobřeží Tichého oceánu, odkud podniknou dalekou plavbu na bývalé vlajkové lodě admirála Farraguta, Hartford. Bud' objedou mys Horatův, aneb podívají se až do Číny a vrátí se mořem Středoziemním do New Yorku. Až dosud z avídelné odvodní stanice pro námořnictvo byli pouze v New Yorku a Bostonu a mnozí junáci ze západu nemožili se ke službě přihlásiti, poněvadž neměli peněz na cestu.

KRONIKA UBALOSTÍ.

Gen. Brooke nechce poslouchat.

Gen. Brookeovi nařizeno bylo vyslověti prezidentem, aby požadoval od Kubánců vydání zbraní armádě Spojených Států, avšak na místě toho dohodl se Brooke s gen. Gomezem, že zbraně mohou býti odevzdaný mayorům kubánských měst. Úřadníkům v odboru války nad touto "opovržlivostí" vlády hrůzou na hlavě vstávají a všichni vyzývají presidenta, aby udělil našemu guvernéru na Kubě náležitou lekci o poslušnosti vůči námům představeným.

Chtěl slovo boží po ajryšku.

Mezi Irčany, příslušejícími ku osadě sv. Patricka v East St. Louis, Ill., panuje veliké rozčilení. Biskup měl tu "smělost", že ustanovil jim za faráře generálního vikáře Cluse — Němce. Jakmile se o tom irští Patrikové dozvěděli, vzpěnila se v nich krev a přisáhali, že — begorra — ten Němec, jim do kostela, ani do fary nesmí. Zvolili si ihned výbor, kterýž stíháv patrole kolem chrámových budov dnem i nocí a zároveň se usjednotili, že začnou zvoniti na veliký zvon, kdyby snad nový pastýř přece odvážil se zavítati mezi stádo své. To mělo býti znamením všem 3000 osadníkům, aby se sběhli a "Dačmena" řádně zvalchovali. Irčané vyslali též výbor do Washingtonu k papežskému zástupci Martinilemu se vzkazem, že chtějí kněze své národnosti a že nikdy nedovolí, aby Němec jim kázal a je zpovídal. Martinelli slbil výboru, že celou záležitost dá vyšetřiti.

Ze světa průmyslu a práce.

Čelnější vyrábětelé stolů ve Spojených Státech usnesli se na sjezdu v Milwaukee, zvýšiti cenu svého zboží. — Stávka uhlokopů v Pana, Ill., jež vlekla se po několik měsíců a vedla ku mnohým krvavým výtržnostem, byla zakročena státní radou arbitrární skončena. V dohodnutí uznána jest unie a těžárnici se uvolují, že propustí všechny černé skěby a nadále pouze uniové havěře budou zaměstnávati. — Ve Wheeling, W. Va., panuje už po pět týdnů na pouličních drááh stávka, o níž několikráte byla už v tomto listě zmínka učiněna. Společnosti vypravují sice na všech liniích káry, ale ani pět osob na nich denně nejedí. Stávkáři vypravují omnibusy a ty jsou neustále přeplněny.

Dewey jede domů.

Křižák Olympia, s admirálem Deweyem na palubě, odplul ve 4 hodiny v sobotu odpoledne do Spojených Států. Když opuštěl záliv manilský, Oregon, Baltimore a Concord vypálily admirálské pozdravy. Při první ráně kapela na Olympii spustila veselý kousek a bílé odění plavci, kteří vyplihali se na stěžně a ráhna, jásali. Po té stal se přístav dějištěm té nejhlušnější a nejživější scény od pamětné bitvy. Hudba hrála, děla duněla a přistaly obchodních lodí, jež všechny ozdobeny byly praporci, hvízdaly. Na křižáku Baltimore hráli "Home, Sweet Home", kdežto signální praporec vyjadřovaly "Good Bye" a z Oregonu přáli admirálovi "šťastnou cestu". Na břehu nepřehledné zástupy lidstva hluchely a dámy, jimž dostalo se pohostinství na obchodních lodích, mávaly štáčeky. Nejdále zakotven byl veliký britický křižák Powerful a tyž zahřměl admirálský pozdrav, zatím co hudba hrála "God Save the Queen" a angličtí plavci statečně odpovídali na jásání námořníků amerických. Pozemské baterie též nemlčely a posledně pozdravila admirála děla z ostrova Corregidor. Plavba z Manily do New Yorku vyžádá si asi sedmdesát dní, neboť Olympia zdrží se asi dva týdny v Hong Kongu, kdež bude opět přebarvena na bílo a též v jiných přístavech se zastaví. S Deweyem jede též kapitán Walker z křižáku Concord, poslední z velitelů v pamětné bitvě. Když už měl admirál odplout, přišel k němu a pravil: "Nenechávejte mne za sebou," a dobrosrdečný Dewey ihned svolil, aby též jel domů.

Opět otrava cukrovinkami.

V neděli časně ráno muž, jméno Israel Calkins, jenž byl při úpati hor východně od Custer, S. D., přišel do nádraží B. & M. dráhy a vyptával se po stanicích jdatelci; jež prý zaslal chce nějak telegram. Roy Metcalf, příruční jednatel, nabídl se vyříditi záskyku a tu Calkins, při hledání depeše, vytáhl z kapsy několik cukrovinek, jež Metcalfovi s žertovnou poznámkou nabídl. Mneď potom odešel z nádraží, kka, že musí pro telegram do města. Metcalf, nic zlého netuše, snědl cukroví, ale ihned zachvácen byl křečmi a stav jeho zhoršil se do té míry, že sotva bude při životě

zachován. Calkins byl později zatčen a uvězněn. Panuje domněnka, že jest duševně nepřičetným.

Reina Mercedes v přístavu.

Bývalý španělský křižák Reina Mercedes, potopený při bombardování Santiaga a zdvižený americkými inženýry, přitážen byl v neděli odpoledne do přístavu v Newport News, Va., kdež uvítán byl strelbou z našich lodí a vlasteneckým provoláváním velikých zástupů lidstva na břehu. Plavba ze Santiaga vykonána byla v sedmi dnech. Křižák bude vzat do loďčnic v Norfolku a různé opravy na něm vykonány.

Dawson City vyhořelo.

Nejdůležitější město ve zlatonosném Klondiku, Dawson City, zle postiženo bylo požárem 26. dubna. Celý obchodní střed a všechny budovy při řece — celkem 111 — lehly popelem. Škoda obnáší asi \$4,000,000. Pouze peněz, zlatých a papírových, zničeno bylo za \$1,000,000. Oheň šířil se s takovou rychlostí, že zděšení obyvatel nemožli zachrániti ničeho z domácího zařízení. Nejhorší jest, že ve městě není ani 3,000 stop stavebního dříví a proto se znovuzbudováním vyhořelých částí města půjde tu velmi pomalu. Požár zavinila jistá opilá ženšтина, jež v jednom vykiřčeném domě lampu převrhla.

Nespravedlivý zákon.

Zákony, jestli vůbec mají býti k něčemu, mají dojísta býti ku zjednání spravedlnosti. Neslouží-li spravedlnosti, mají se úplně utímek. V minulých dnech rozhodnut byl spor v sousedním Council Bluffs, Iowa, kterýž sice rozhodnut byl po zákonu, jest ale přece jen velikou nespravedlností. Podstata sporu byla následující: Před několika lety koupil pivovar Schlitzův v Milwaukee majetek, v němž nalézal se hostinec. Podle smlouvy zaplacen bylo \$3,500 hotové a ostatek si měla prodávající hostinská vybrati v pivě. Po nějakém čase došlo k nedohodnutí a sporu mezi zmíněnou hostinskou a pivovarem a než tyž se skončil, hostinská zemřela. Po její smrti za nějaký čas vytyčil se její advokát s postupem na onen majetek a žáloval pivovar o vydání téhož a sice na tom základě, že prodej uzavřený mezi hostinskou a pivovarem jest neplatný, proto že v části kupní ceny zahrnuty byly opojné nápoje, což podle zákona prohibičního činí prodej ten neplatným. Na základě tom pivovar propadnul. Dříve však pivovar vynaložil \$6000 na stavby další na zmíněném majetku a tedy žádal aspoň náhradu za tuto výlohu, však i tu mu soud odepřel. Takové zákony a takové rozsudky dávají podnět k anarchismu.

Zlatá ložiska v Dakotě.

Minulý pátek dobytými, Lee a Charles Carr, objevili zlatou žílu, čtrnáct palců širokou, devět mil jihozápadně od Custer, S. D. Do rokle sbíhají se lidé se všech stran a každý snaží se někde zaujmouti zábor. Nálezům nabídnuto bylo \$25,000 jistou new-yorskou firmou, ale oni hodlají dolovati na vlastní pěst. Dle náhledu lučebník je ruda neobyčejně bohatá, ak že prý tuna vydati může až za \$1500 zlata.

Zločiny.

Tajemná tragédie odehrála se v neděli časně ráno v malé vespičce Middleburg, v okresu Logan, O. Rachael Austin a syn její byli zavražděni a těla jejich spálena v domě, kde zločin byl spáchán. Ernest Austin, nejmladší syn vdovin, lež v příbytku nejbližšího souseda se stílenou ranou v prsou, z něž nemůže se zotaviti. Zločin jest všeobecně přisuzován jemu, avšak on praví, že povolán byl ke dvěm neznámými lupiči, kteří zastřelili jeho matku a bratra a sám pak zapálil. On prý též byl jimi postřelen. Ernest přišel k sousedovi v nočním obleku a brzy upadl v bezvědomí.

Andrew Woods, černošský holíč, zabit byl v neděli na Main ul. v Joplin, Mo., a tři běloši byli postřeleni při patálii, jež povstala z malicherné přičiny. Žena Woodsova stála před svým obydlím a tu zezpela se jí De Witt Leonard, dorozor uhlodáči Chicago Consoli-

Frank Koutský
má největší ŽELEZÁŘSKÝ OBCHOD

v So. Omaha, č. 2408 N ul. — Telefon: 162.

Upozorňuje ctně rodáky, že má velkou zásobu "Herriek" ledových skříní, "Jewel" gasolin. kamen, ocelové řence "Majestic", drátěné ploty, drátěné letní okenice a dvě atd. Kdo hodlá stavěti, necht' mne navštívi, prodám vše od železa lacině a na splátku. Těž prodávám semena k setí. Opatřím vám zlásky pod okap střech, hledte zásobiti se měkou vodou a nenechte ji teči podél stavení, aby se vám nesedlo. Kamna pro domácnost mám nejosvědčenější druhy.

dated, jenž s jedním ze svých dělníků kolem šel, zdali půjde do kostela. Černoška odpověděla na to Leonardovi ranou do obličje, až tyž s chodníku se svalil. Leonard ránu jí vrátil a šel dále. Za chvíli potom přišel Woods a žena jeho řekla mu, jak byla uražena. Odvážlivce popsala jako silného, slušně oděného muže s bílým kloboukem. Černochoz nečekal na další vysvětlení a tasiv revolver, pustil se po ulici. Aby se nezmylil, mlátil do hlavy každého mužského s bílým kloboukem. Konečně došlo také na Leonarda, ale ten postavil se na odpor a v nastalém zápase byl černochoz zastřelen a tři běloši poraněni. Mezi černochozy zavládlo veliké rozčilení, tak že policisté, z obav před vzpourou, ozbrojeni byli winchestrovkami.

Trojitý zločin ze žárlivosti spáchal v Kansas City Levi Moore, klerk v městské tržnici. Před časem opuštěn byl svojí souložnicí, Jennie Campbellovou, což velmi jej hnělo. V neděli koupil si revolver a šel do obydli bývalé milenkyně požádat ji o navrácení svých podobizen. Ženšтина přišla mu otevřít dvéře a seznávši, že jest v špatné náladě, obrátila se a běžela po schodech nahoru. Moore střelil jí do zad, načež pak vrazil do bytu a postřelil a smrtelně zranil Emmu Landisovou a Annu Meckovou, s nimiž Campbellová bydlela. Ženštiny byly všechny mladé a provdané, avšak nežily s manželi svými. Moore, jenž má ženu a dítě v Anniston, Ala., staví se šíleným. Je mu 38 roků.

Přivítání Funstonu.

Mayorové měst Kansas City, Mo. a Kansas City, Kan., vydali k občanstvu provolání, v němž vybízejí k uspořádání náležitého přivítání gen. Funstonovi a celému dvacátému pluku kansasskému. "Co učiní New York pro Deweyho, Kansas musí učiniti pro Funstonu", praví se v provolání mezi jiným.

Z KUBY.

Generál Gomez vydal už své provolání k lidu kubánskému. Vysvětluje v něm, že protestoval proti udělení částky tak nepatrné dřívějším povstalcům, že navrhol gen. Brookeovi zorganizování domácí milice aspoň o 10,000 mužích; avšak snahy jeho v obou těchto směrech neměly výsledku. Peníze, vyplacené Spojenými Státy, nebudou prý žádným obytným bojovníkům za svobodu Kubu, neboť obdržel každý dosvědčení, že má určitý obnos k obdržení od přístí neodvislé vlády. Provolání své končí Gomez, jak následuje:

"Nejednal jsem sám, jak se obecně myslelo, nýbrž vždycky radil jsem se s našimi důstojníky. Moje rada vám jest: vraťte se do svých domovů, s obnosy nabízenými prozatímni vládou, a zachovávejte trpělivost, jež bude dodatečným důkazem vašeho hrdinství. Tímto způsobem znovuzbudujeme nejrychleji domovy, posvěcené krví mučnicků, prolitou za cílem nyní částečně dosaženým. Zatím já zůstanu, kam byl jsem srdečně pozván, mezi Kubánci. Budu pracovati bez ustání pro naše aspirace, třeba v malé sféře své vykázané. A stane-li se, že všechny logické a spravedlivé prostředky budou vyčerpány bez dosažení kýženého výsledku, půjdu do Washingtonu a tam budu vyprávěti o Kubě a její posvátných ideálech o neodvislé republice, vždycky žádaje tu neodvislost a svobodu, po které toužime ve jméne práva, civilisace, spravedlnosti a lidovlády."

Nespokojené mezi lidem kubánským rozněžují ještě časopisy

havanské, jež tvrdí, že zbraně vzaty budou v pádu potřeby násilně dřívějším povstalcům a drženy Spojenými Státy. Ve Times of Cuba plukovník Carlos Cespedes praví, že gen. Gomez zahájil vyjednávání ohledně výplaty kubánského vojska s veškerou upřímností a změnil-li gen. Brooke původní rozkaz, zruší prý své slovo dané Gomezovi. Dle náhledu Cespedesova bylo by též lépe vrátiti ony tři miliony do Washingtonu, nežli vydati za ně zbraně.

DROBNÉ ZPRÁVY.

* V Kansas City objevilo se již třináct případů neštovic, většinou dosti povážlivých.

* Dr. Esmond, člen družiny, jež pronásleďovala Bill Matsona, pověstného koňského zloděje, zastřelen byl banditou tímto severozápadně od Shawnee, Okla., ve čtvrtek večer. Ihned utvořila se nová družina ku dalšímu stibání zlodějské tlupy.

* Při tanění "cake-walku" v operním domě v Enid, Okla., dostali se černoši a běloši do sebe. Při nastalé střebě byli tři běloši a čtyři černoši vážně poraněni.

Zprávy osobní.

— Pan Josef Franci, zkušný sládek, kterýž nyní řídí pivovar ve Spokane, ve Washingtonu, a časem seznamuje čtenáře naše s uměním pivovarnickým uveřejňováním různých pojednání ze svého oboru, překvapil nás minulý čtvrtek náhle milou návštěvou. Sděлил nám, že po minulých několika týdnech trávil ve Wilber, kdež pomáhal znovu zřizovati panu Hájkovi pivovar, na místě, kde starý pivovar jeho byl vyhořel. Nyní vrací se pan Franci zpět do svého washingtonského domova. Pan Franci jest synovcem paní Franclové z Crete, jedné z nejstarších osadnic města toho.

— Pan J. Dobrý, člen státního zákonodárstva, z Colfax County, Nebr., byl v Omaze v polovici minulého týdne za různými obchodními záležitostmi a navštívil též naši písárnu na okamžik. Doufali jsme, že později nabude ještě času přijíti poznovu na delší besedu, avšak nespínilo se.

— Pan J. K. Bartoš z Wilber, bývalý občan omašský, kterýž od nového roku jest nyní hostinským v místnosti, kde druhy býval Hokuř ve Wilber, překvapil nás nenadárou návštěvou včera. Přijel sem jednak za záležitostmi obchodními, jednak také, by učinil opatření ohledně syna svého, kterýž navštívovati bude obchodní koleji zdejší. Přátelé pana Bartoše byli potěšeni z jeho návštěvy a to tím spíše, an jest patrným, že se mu dobře dař.

VELMI SNÍZENÉ CENY

UNION PACIFIC

WORLD'S PICTORIAL LINE

COLORADO, WYOMING, UTAH, IDAHO A OREGONU

v první a třetí třetce každého měsíce

3 ÚPLNĚ VESTIBULOVÉ VLAKY

okresní vypravené vyjíždí z Omahy každodenně na západ.

FO UNION PACIFIC

Městské úřadovna v Omaze, 1508 Parnam ul. — Telefon 318.

Předplaťte svým přátelům do Čech Hospodáře.